

Vi väntade

Mattis Erngren

Färd

Jens slog igen billuckan högt nog för att inte höra Jeanettes "hej då." Orden hade lika lång tid kvar som vi och verkade också dåsiga, som man är i slutet av en semestervecka. När man vet att tiden kommer ikapp.

Vår bil och Jeanettes lämnade grusplanen utanför affären ackompanjerade av solens sista strålar. Det var komiskt hur mättad vår doft var av citrus efter att nästan ha duschat i myggmedel. Jens ansikte glänste av det. Det och svett. Med skäggstubben såg han nästan ut som en man nu. Hans ena arm kring ratten, följandes bilen framför, den andra dirigerande i luften för att slå bort de knott som kom in. Jag växlade CD till LeMarc och fnissade när han inövat suckade.

Grusvägar ledde till nya grusvägar och jag försökte fokusera på trädstammarna vi åkte förbi. Skyltarna läste Hagggesund och Ulötan, Eddie Meduza, vita byxor och klumpig mascara. En chans för oss att känna oss bättre. På instrumentbrädan guppade vår digitalkamera omkring mer och mer ju sämre underlaget blev. Jag kastade ut den genom mitt öppna fönster.

Vid Aniara

Vi anlände ungefär samtidigt med Marco och Jeanette. Kramar, skratt, väskor som krockade. Jag tittade på Carolines väska och log för mig själv. Tio par underkläder. "Man vet aldrig."

Observatoriet var det enda i sitt slag. På undervåningen, där vi stod, fanns inte bara ett stort kök och gästrum, utan även en matsal. Kanske för att astronomerna skulle kunna fira sina framgångar med pompa och ståt. På ovanvåningen, dit vi var på väg, fanns sovrummen, TV-rummet och ingången till själva hjärtat i Aniara, forskarstationen med sina instrument som läste av kosmos kallt, dygn i ända.

Vi installerade oss, vek allt prydligt i byråer. Utan att se efter visste jag att Marco och Jeanette skulle göra annorlunda, kanske bara låta väskorna stå. Det fanns två stora fönster i vårt rum som vette mot framsidan, där såg jag våra bilar parkerade. Vi hade lämnat rum för en till. Det var två år till vår försäkring skulle gå ut på Chryslern.

Marco knackade på vår öppnade dörr och kom in. Hans leende var som alltid äckligt

smittande, och jag fann mig själv dra på smilbanden innan ett ord var ens sagt. Han tittade på oss som vi hade halkat på isen och slagit oss, och skrattade kort till. "Ja, här går det undan, glöm inte att organisera dem efter veckodagar." Innan vi hann svara fortsatte han. "Fick ni med er köttet?" Caroline, som inte fanns den extra närvaron lika uppmuntrande som jag själv, pekade på en pappkasse. "Entrecote och karré. Dränk dem nu inte i era flottiga såser, bara, då är det ingen mening." Marco fnissade till igen. "Nej visst, man måste ju tänka på hjärtat."

När vi var ensamma igen syntes bara dammkornen som flög omkring i det lilla solljus som var kvar vid dörren. Jag lät en del saker vara kvar i väskan, för att få en reaktion vi båda visste inte kunde få uttryckas utan att bli förlöjligad.

-

Det blankpolare rostfria stålet gjorde Elliot ännu mer sprallig. Hela tanken på att platsen de befann sig på hade anknytning till rymden hade gjort honom nästan odräglig i bilen. De hade valt att inte berätta, det fanns ingen poäng. Han hade förstås upprepade gånger frågat efter sin syster, och mötts av hälften tystnad, och hälften hastiga förklaringar. Är det något barn av Elliots like inte tål är det att inte få sina frågor besvarade, men på något vis lyckades hans föräldrar utstråla att det inte var läge för nyfikenhet, inte just nu. Det orkade inte ens gadda ihop sig om en bra historia.

Marco svingade upp plastkassarna, märkta med stora mjuka ECO-bokstäver, framför Jeanette. Han pussade henne på kinden medan hon hackade, helt medveten om att hon var i sin egna värld och antagligen inte lade märke till gesten. Det var nästan en förutsättning för hennes fingerfärdighet: den mentala isolationen. Han såg hur håret på hennes armar reste sig, och stängde dörren till altanen.

"Taco hade gillat att springa omkring här," sade Elliot brådmoget. Som tur var valde han att inte fråga om var Taco var - kanske till förmån för att imponeras av ugnen vars instrumentbräda började lysa med att svagt rött skimmer när Marco manövrerade den. "Är det här man gör sån mat de kan äta i rymden?" Marco började genast förklara vilka delar av panelen som även fanns i en rymdfärja, och för första gången sedan de tagit upp ämnet valde Jeanette att inte säga emot när han fantiserade för deras son.

Blinda fotspår

Kväll:

Steg. Steg.

Vad som förväntas av oss.

För vad vi gjort.

Att kliva in i en formgjuten kista, som håll-håll-håller dig fast. Trygg.

Skrik gärna högt, gråt. Det är förväntat; ursäktat.

Tid går.

Kan man själv byta väg?

Var det våra vägar som ledde till observatoriet, eller var det våra val?

Jag.

Mer än så.

Skaldjur och skärvor

"Passar du guckan?" Jag fintade med skålen, låtsades kasta den till Marco. Caroline ryckte reflexmässigt till när skeden var på väg att falla ur.

I CDn spelades en samlingsskiva med Fleetwood Mac. Det var fortfarande inte riktigt mörkt, vilket förstås var ovant, men bidrog samtidigt till den upprymda stämningen. En midsommar i augusti.

Utsvultna fokuserade vi alla på maten till en början. Med en logistik som hållt måttet vid frontlinjerna skickade vi kött och sallad över och under varandras armar efter nickar, menande blickar och mummel till tack. En stol stod fortfarande tom, men vi hade bestämt oss för att inte orka vänta. Skaldjuren, som agerat aperitif, hade snabbt försvunnit mellan läppar och nu syntes bara blankpolerade svarta ögon som sorgset såg på oss som åt vidare av huvudrätten; kanske var de nedstämda för att inte längre vara i fokus.

"Okej," sade Marco medan potatissalladen fortfarande var på väg ned för hans hals. "Ni fick en dag till där ute. Ge mig ett bra schema."

"Får man nämna personer," frågade Caroline.

"Ja, vi vill verkligen sänka stämningen här inne genom att tänka på dem."

"Mm," svarade Caroline som om hon redan accepterat och var inne i nästa tanke. "New

York. Central Park, gärna vid den här tiden på året. En morgonpromenad den där timmen precis innan hela staden vaknar till liv. En bagel, latte, och tidning i Central Park."

Vi tog en sekunds paus från maten för att betrakta hennes ansikte. Carolines ansikte i full njutning var en åsyn, när hon blundade och lät mungiporna peka rakt upp och bröstkorpen rakt ut. Det var sällsynt och till skillnad från när en efterlängtd blomma skulle slå ut kunde man aldrig förutse det.

Jeanette avbröt tystnaden. "Massa folk och rånare? Fjällen då, för guds skull. Pudersnö, vyer, och bara få känna vinden mot ansiktet. Kanske stanna i en värmestuga och ta en öl. Avsluta med en bastu och sen After Ski."

"Visst, Svensson ska väl ut och lyssna på en dansbandsversion av 'Fight for your right to party,' låter som en dröm," svarade Caroline kyligt, tillbaka till sitt vanliga jag, och vi brast alla ut i skratt. Till och med Elliot, som ännu var för ung att förstå varför han skrattade.

"Får jag vara ärlig," frågade Marco, antagligen mest till sig själv. Han svalde ner köttbiten och fortsatte. "Här. Vad är det vi alltid längtar till, när vi verkligen verkligen längtar? Varandra. Platserna, maten, underhållningen, allt det är strössel. Själva tårtan är ju vi." Hans ögon växlade snabbt mellan oss, rädd att någon skulle skjuta rakt igenom där han blottat sig. Det var mest min roll att göra det, men så här mot slutet kunde man kanske kosta på sig att bara vara. "Ja," sade jag i stället. "Här."

Liknelserna med strössel och tårta var inte helt tagna ur luften. Jeanette plockade efter vi skrapat rent skålarna fram en cylinderformad skapelse, med sick-sacklager av synd. Hennes egen familj blev mest exalterad, Elliot för den mängd socker som lockade i den och Marco för insikten som kom med kakan: nu fanns det ingen anledning att hålla tillbaka.

Någon hade hittat en Absolute-skiva med några år på nacken, ett säkert skott för halvironiska fnissande och den typen av ifrågasättande som man aldrig riktigt förmår sig för aktuell musik. "Det här är ju bara så jävla bra!" Klockan var nog närmare tolv.

Energien i kakan satte spinn på Elliot som redan var bortom läggdags, och i ett spasmiskt

ryck slog han ner ett glas. Blicksnabbt spände han hela sin kropp och inväntade sin mors bannor, men möttes i stället av ett leende. Samtidigt böjde sig Marco och Caroline ner på marken och började plocka skärvor. "Vill du sova," frågade Jeanette sin son som stumt hoppade över i hennes knä och kramade om henne.

Jag kunde inte hjälpa att tänka att vi borde fått nyheten långt tidigare.

Mitt under Marcos imitation klev Malin in i rummet. Hennes blonda hår låg kladdigt i hennes ansikte, och svettfläckar klädde hennes vita linne. Marco vände sig om, som om mötet var väntat, och scatade fram ett Välkommen. Hon såg på oss som om hon var i chock fortfarande, men vi lät det inte påverka oss. Det var för sent. I stället hjälptes Jeanette och Caroline åt att plocka av henne väskor och få ett glas vin i hennes hand. Innan hon antagligen hunnit stava en hel mening stod hon med oss på det som blivit dansgolvet och lät natten rinna ut.

Andra världar

Tillfälligheter. Eller hur? Vissa alldeles för lyckliga. Som om universum hånar dig - för kan lyckan ge måste lyckan också kunna ta. Smärtan i en gåva är kanske större, giftet som dränker den. Men jag kan inte sluta dricka.

Tillfälligheter. Det finns inget som säger att en mur inte kan falla. Min kusin stod och rökte på sin balkong, lutade sig mot räcket som lossnade. Fyra våningar.

Tillfälligheter. Vi står på en scen, rekvisitan är i genomskinlig papp. Ett steg fel.

Jag tänker ofta tillbaka på kvällen jag mötte Caroline. I Båstad, i vimlet. Visst, det är på semester man alltid blir kär, men det här var ju mer. Och så mycket folk, så himla liten chans. Från första stund var vår kärlek en lycklig börda, en godartad tumör. Bismaken av dess tillfälliga krängde sig i magen på mig, kränger sig fortfarande. Det kunde varit annorlunda, jag har haft sån tur, jag står på toppen av ett glasberg och balanserar, och det finns inget, INGET, som säger varken att jag förtjänar det eller att jag kommer lyckas stå kvar. Och universum står bredvid, med ett flin som inte går att läsa.

Villebråd

Jag vaknade före de andra och mötte morgonen. I bara morgonrock smög jag mig upp och ut på altanen med en kopp kaffe. Jag hade gått och lagt mig tidigare och nu skördade jag lugnet.

Där det syntes mest var träden. De tjöt av nakenhet, vrålade ut som om någon slitit av dem deras skinn. Trots det var det vackert, på samma sätt som bilder från krig kan vara vackra. Komposition, ljus, vinklar. Under mina bara fötter kändes altanens arbetade trä, och omedvetet började mina tankar gå till det som ull.

Från köket hördes nu Jeanette och Elliots morgontrötta röster. Elliot var antagligen pigg sedan länge, men var överförtjust i att göra precis som de vuxna. Var omedvetenheten en gåva i det fallet? Nej, det borde det inte vara, lika lite som andra sanningar hade ett högre värde än det som skyddade dem. Men en viss avund inföll ändå. Jag drog bort den värsta smutsen från fötterna och gick in för att möta dem.

Vi bestämde oss för att besöka ett närliggande kapell. Kapellet hade enligt Jeanette varit tomt sen flera år tillbaka, men en utflykt kunde göra oss alla gott. Vi var ändå inte där för att träffa folk.

Malin var fortfarande skakad, och valde självmant att stanna i huset och se på en DVD medan vi utforskade. Vi slog oss ihop i en bil där Elliot direkt försökte få igång radion. "Den är trasig," sade Marco och klappade sin son på huvudet. "Den här också?"

Längs med vägen mötte vi en bil som kört hårt in i ett dike. Jeanette tog snabbt Elliots uppmärksamhet, medan vi andra försökte se om det var någon kvar i vraket. Stilla kroppar låg i förar- och framsätet. Jag skämdes för att ha andats en lättnadens suck, men det verkade som jag inte var ensam om det. Det fanns ändå inget att vinna på att ta hand om de skadade nu.

Vi svängde av efter skylten som stavade "Ebeneser 2" och mindre grusväg tog oss fram till gläntan och kapellet. Vi stannade och klev ur. Byggnaden var spetsig på ett sött vis, och såg ut som ett dockhus omgiven av de höga träden och den stora kyrkogården. En hög

välvd grind stod vidöppen och bjöd in oss. Marco valde i stället att hoppa över den meterhöga stenvuren, vilket såg mindre graciöst ut än han antagligen föreställt sig.

Det finns ett särskilt sätt sten knastrar under ens fötter de sista metrarna innan en kyrka. Det är högre och mer ihärdigt, som om byggnaden ska vara förvarnad. Som tur var hade ingen valt att låsa kapellet; jag hade inte orkat lida igenom ännu en av Jeanettes utskällningar för Marcos brist på respekt för hennes tro om han hade valt att bryta sig in.

"Är det här verkligen en kyrka," frågade Elliot medan vi tog de första stegen in.

"Det bor inte lika mycket folk här uppe, men de måste också ha någonstans att gå på söndagarna," svarade hans mor i sin mest behagliga berättande röst. "Det skulle vara för långt för dem att ta sig in till Umeå en gång i veckan. Så kyrkan fick komma till dem."

"Men varför är det så dammigt?"

"För alla flyttade härifrån, eller slutade tro. Då fick det stå tomt, ända tills nu."

Jag lyssnade på deras samtal och njöt i fulla lag av Elliots oskyldiga frågor mot Jeanettes gränslösa vilja att förklara alla världens fenomen för honom. Samtidigt kryssade jag mellan kyrkbänkarna mot altaret och såg efter dekorationer. Stenbyggnaden framstod som nästan hotfull med all sin grå, dess tyngd sänkte mig genom golvet för varje steg. Här var bilderna av den kärleksfulle Jesus som väck, det var bisterhet som mättes i kilo.

Elliot och Marco tröttnade snabbt och gick ut för att kolla på gravarna. Vi andra tog tillfället i akt för andakt.

Var det här det slutgiltiga svaret på många av de frågor vi tidigare bara kunnat gissa oss till? Eller var det här bara Gud som vände sin blick från oss? Var det en förskolelärare som trött ryckte på axlarna efter att eleverna ännu en gång inte lyckats förstå, och suddade svarta tavlan?

Jag såg hur Caroline inte tittade upp som vi andra, utan ner på sin mage. För henne hade svaret kommit tidigare, efter att vi gång på gång misslyckats bli gravida. För henne, som inte tyckte adoption alls var samma sak, hade allt som var Gud och nära Gud blivit ett föremål för förakt. Jag gick fram och lade mina armar om henne bakifrån. "Är det inte skönt att det blev som det blev nu? Tänk att behöva skiljas från henne, det skulle vara outhärdligt."

Jag hade inte tänkt mig för, och Jeanette stegade genast ut ur rummet. Caroline lyfte bort mitt grepp och vände sig om. "Smart, Jens."

Det vi gav till havet

Marco stod vid vattenbrynet och tittade ut över vattnet som låg stilla. "Känner man sig väldigt Pripps Blå," sade han för sig själv.

Långt tidigare hade en chans sluppit honom ur händerna på precis en sån här plats. Då var det vår, och världen låg vidöppen framför både han och hans vänners fötter. Deras största bekymmer var vilket café de skulle jobba på efter gymnasiet för att spara ihop pengar till en Asienresa.

Man anpassar sig.

De hade tagit bilarna och åkt ut till sjön som man alltid åkte till. Badgästerna hade lämnat stranden och bara lämnat glasspapper efter sig. Marco och Martina satt på bryggan med fötterna i vattnet och tittade ut. Det var egentligen inte behagligt, det var för tidigt, men det var ändå något särskilt med vattnets omfamning.

"... och sen ska jag nog försöka börja designa jeans," sade Martina med blicken långt, långt bortom sjön. "Du vet, de där skisserna jag visade upp förut? Min mamma känner en på H&M, jag ska prata med honom om hur man ska göra."

Marco svarade något, antagligen uppmuntrande med en svordom, men var någon annanstans i tankarna. "Då kan du designa våra matchdräkter." Martina log och stirrade in i Marcos ögon för att se om han skämtade inte, och valde att kyssa honom när hon inte kom fram till något svar. De släppte taget om varandras munnar, kom ut i verkligheten igen.

"Vill du flytta in?" Han överraskade sig själv med frågan. Hon gav honom blicken igen, den sökande. Sekunderna slog framåt men en oöverträffad långsamhet.

"Marco... jag ska ju inte bo kvar här, alls. Det vet du."

Han kände en klump i magen, och hur hettan började komma ned för pannan.

"Måste du verkligen flytta? Det bor sextio tusen personer i den här staden, det kan inte vara fel på allihop."

"Men vadå, det finns ingenstans att gå ut, ingenstans att träffa folk, inga bra klädesaffärer -"

"Om inte sextio tusen duger kommer inget duga. Du kommer aldrig nöja dig." Hans ton gick från öm och omtänksam till spydig och arrogant så skarpt att hela omgivningen verkade följa med - himlen grånade, vattnet blev kallare. Hon drog upp sina fötter.

"Jag måste få följa mina drömmar. Varför följer du inte med? Det finns ju större lag i Frankrike."

"Inte i innebandy, Martina. Holland. Jag tror du kan hitta allt du letar efter här om du ger staden en ärlig chans."

"Jag har bott här i nitton år, är inte det en ärlig chans?"

"Ingen kommer gilla dig bättre i Frankrike. Du kommer ha lika dåligt morgonhumör, lika svårt för att plugga, allt. Det kommer vara samma."

"Om det är så, är det ändå varmare där nere."

Hennes barnsliga ton fick honom att resa sig hastigt från kanten på bryggan och gå in mot bilen. Hon ropade efter honom, men han var utanför kontroll nu. Hade han stannat hade det hänt något, det vet han. Kroppen pulserar, det går inte att svälja. Bort, fort. Hundra tusan getingar runt öronen., lava rinnande nedför pannan.

Han skjutsade säkert hem henne i tystnad.

Vid sjön utanför kapellet kunde han känna känslan igen. Känslan av att bara vilja få den andre ur världen. Ett nedärvt beteende, ett giftigt arv. Generationer hade slitits mellan hustru och man på grund av den. Ilskan. Den obarmhärtiga ilskan.

Marco gick tillbaka till kyrkogården och sin son i tystnad. Det var ändå tur att han inte skulle få chansen att uppleva Elliot börja vara olydig. "Man har nog inte varit," tänkte han. "innan man varit rädd för sig själv."

En tidig kvälls klagan

Tiden gled oss ur händerna - när jag kom ut och mötte de andra på kyrkogården verkade

det redan vara kväll. Surret steg från insekterna som vaknade till liv. Marco kom upp från bakom kyrkogården och vi gick till bilen. Jeanette och Caroline gick och skrattade tillsammans, det var första gången jag såg dem så. Kanske för att jag blivit deras gemensamma fiende i kyrkan. Må så vara. Min sista gärning blev i så fall en god.

Malin hade börjat förbereda middagen när vi kom tillbaka, redan i hallen kände vi doften av vitlök. Vi duschade alla, ovana med den klubbiga svetten. Sommaren hade aldrig varit så varm någonsin, nu igen. På balkongen hängde svettiga träningskläder - Malin verkade inte låta något komma mellan henne och löpningen.

Det verkade inte heller vara mycket som fick komma mellan strukturen att kvinnorna lagade mat medan jag och Marco låg i soffan. Något som skavde kring mina skulderblad sade att det var fel, men bara till någon sa något gick det bra. Som om jag flyttats tillbaka femton år. Marco ändrade röstläge till ett som inte kunde uppfattas lika bra från köket.

"Jag tänkte på Martina idag. Hur jag sumpade det."

"Martina? Hon i trean?"

"Ja. Jag borde åkt med henne till Frankrike. Sett världen. Nu sköt jag upp det. Jens, vi ... Jag har inte sett någonting. Ni pratade om New York och fjällen, vet du var jag har varit på de resorna? På kontoret. Som allra bäst på en konferens i någon jävla skitstad och lyssnat på föredrag som fan inte spelar någon roll alls nu. Hur kunde jag missat så hårt?"

"Vi kunde inte ha vetat. Utifrån allt vi visste gjorde du helt rätt, du sådde frön som du kunde skördat när ni blev äldre."

"Skördat? Jag hade aldrig skördat. Jag hade fortsatt och fortsatt tills det blev som nu. För sent."

"Det här då? Tänk dig hur många japaner som skulle drömma om att tillbringa ett par dagar... en viss tid i ett observatorie mitt i den svenska vildmarken?"

Vi skrattade tillsammans, och lockade därmed till oss Elliot. Jag tänkte på det vi hade pratat om tidigare och försökte se i Marcos ögon om det fanns ett spår av sorg, men hittade inget. Han levde precis som vi bestämt oss för - till det fulla. Att spendera den här tiden till att sörja, det vore att kasta bort den. Att snabbspola till slutet.

Middagen saknade något av den stämning gårdagens hade haft. Vi kompenenserade med högre musik, mer drickbart och att tvinga Elliot i säng tidigare för att kunna svära mer. Varje ursäkt för att anspela på sex togs, som om vi var svältfödda på udd.

"Kom igen nu, för fan, ryck upp dig nu! Vi ska dansa ut skiten," sade Marco och slog till Malin på axeln. Jag höjde mitt glas till en ensam skål för att sälla mig till hans skara. "Jag kan inte sluta tänka på det som händer nu. Förstår ni? Värre än krig, värre än svält. Folk som krälar över varandra i ren desperation - inget vet var de ska ta vägen. Det finns inga skyddsrum kvar. Det är ett under att ingen står här utanför och knackar på. All sorg. Det är nästan så skriken hörs hit." Jag sänkte sakta glaset mot bordet, och det kändes för en stund som rummet klarnade och musiken sänktes; något mer orden gav dem värda mitt fokus, utan att jag själv valt det.

"Vad tjänar det till att tänka så? Det är väl lika bra att bara få ut det mesta av det vi har kvar, eller? Titta här." Marco tog den stora kvarvarande biten av tårtan och fullkomligt tryckte i sig den, på gränsen till att kvävas. "Ser du," kunde man utröna ur hans grymtningar. "Inget att spara på!"

"Det är väl en fråga om perspektiv." Malin verkade också ha klarnat till, om hon ens druckit. "Säg att det varit på väg åt det här hållet under hela vår livstid. Varför ska vi börja leva så här först nu? Varför inte för tio år sen, varför inte vänta ännu längre?"

Marco tuggade fortfarande, en viss ånger kunde syntas i hans ögon när han inte fick möjlighet att svara.

"Varför kom du hit då?" Rösten kom till vänster från mig, och jag vände mig mot Caroline.

"Jag... jag vet inte. För att vara med er. För att vara säker. Tänk om vi klarar oss."

Rummet började snurra. Det vred sig inom oss alla, bilder kom fram. Det var det enda man inte fick säga, möjligheten fick under inga omständigheter påtalas. Jag tänkte på mamma.

"Om vi överlever vill i alla fall inte jag leva," svarade Caroline utan något större allvar i rösten. Kvällen rann sakta ut.

/Mörkret mellan stjärnora

Ljuset växte sig starkare. Jag sögs uppåt, som alldeles i början på en berg- och dalbana. Varje millimeter blev ljusår; en insikt också den för stor att bära. Jag lade den tillsammans med de andra långt bak i vråerna.

Jag hörde hur Jeanette inspekterade instrumenten bakom mig, och gjorde läten i från sig för att signalera till oss andra att hon visste saker om dem som inte vi kunde veta.

Jag klev ur etern och in i rummet. Det var så här Elliot måste känna när han såg alla lysande knappar i köket - som att vara ombord på en rymdfärja som ska ta oss till en galax långt, långt bort.

Egentligen syns inte norrsken söder om Kiruna men de lagarna verkade ha upphört att gälla samtidigt som de andra. Faktum var dock att Jeanette hade rätt, man såg dem inte bättre i Sverige antagligen mest utvecklade teleskop. Det kanske mest var en ursäkt för oss att gå in i husets hjärta, eller hjärna. Elliot stod trött och storögd i sin pyjamas bland oss och hade antagligen sitt livs bästa natt.

"Hur långt var det till vi kunde bosätta oss i rymden?" Jag frågade dels av intresse, men mest för att Jeanette skulle få en chans att briljera för sin son.

"Inte alls. Japanerna lade för några år sedan fem miljarder dollar på ett projekt som skulle skicka upp människor i rör, i den geostatiska banan. Det skulle ta mer än ett dygn att ta sig hela vägen upp. Man reste som i en jättelik hiss."

"Hur blir det för gubbarna på rymdstationen?" Undrade Marco.

"När de kommer ner menar du?" Jeanettes ton var onödigt irriterad, det var väl en legitim fråga.

"Ja. Kommer de ner?"

"Det gör de nog inte. De har mat för att klara sig ett år till, sen är det bye-bye."

Jag andades snabbt in och försökte se efter Elliots reaktion. Som tur var hade han tankarna på annat håll, kanske hade hon tappat honom efter ordet geostatisk.

Vi lät alla titta i teleskopet i tur och ordning och Jeanette fortsatte leka lekledare. Jag kunde inte låta bli att börja tänka på alternativen, som att resa upp i en stor ballong och rida ut stormen. Låta den flyga över Atlanten tills allt lugnat sig. Om det skulle göra det.

På något sätt hade Malins ord tagit på mig. Vi var ändå i en så bra situation vi kunde vara - väldigt få visste ens om att Aniara existerade och vi hade gott om mat. Kanske.

/Klockrike

Det är en underlig känsla att lägga märke till något så fort det är borta. Så var det med skogen. Jag har tidigare trott att skogar bar på ett visst lugn och stillhet. Först när djuren verkligen var borta märktes det mer.

Egentligen var det ganska talande att det bara var knotten som frodades. Det fanns en viss ironi i att det var precis så helvetet har beskrivits. Döda träd; ett ständigt surrande kring öronen. Jag var deras mål, en sista droppe vatten.

Under fötterna knakade skogen klagande. Bruna barr formade ett golv jag försiktigt valsade över, på samma sätt som man är varsam med någon som ligger på sin dödsbädd.

Mina tankar gick till lyftkranarna. De hade växt sig fler och fler, tills man till slut knappt kunde ta sig någonstans i staden utan att behöva gå runt ett byggjobb. Mer behövdes, alltid, konstant, oavsett. Inifrån svulsten framstod det inte som underligt, men nu. Vi borde ha anat att vid stunden det blev något fult att nöja sig, precis då borde vi lagt i bromsen.

I stället hade vi börjat vända samma resonemang inåt. Vi skulle utvecklas som personer. Nå. Uppnä. Det fanns en skala på allt, bra, dålig, och en riktning. Inget varande. Till och med de som slog bakut och talade om att vara i nuet fick det till en sport och något man behövde vara bra på, en färdighet. Att vara ett varumärke var något vackert.

Ute på markerna utanför Aniara blev allt så klart. För sent, förstås, men det fanns ändå ett visst värde i det. Jag kunde känna att det som hände var rätt, för vi var så fel.

/Radion

Vad som hade slagit ut klockorna visste vi inte. Timvisarna tog uppgivet ut sin ledighet för några veckor sedan. Livet hade fungera förhållandevis bra utan dem. Vi fick släppa minuterna, låta dem flyta. Det saknade rim och reson, men det gjorde ju det mesta annat också.

Jag kom in i köket. De andra stod lutade kring en köksradio och lyfte ett varningens finger åt mig - synkroniserat, nästan förberett. Jag höll min anda och stannade upp.

Ett svagt brud hördes. Ord slet sig genom ljudtumultet och vi klämde ögonbrynen hårt ihop för att ge plats åt dem.

".. oavbrutet sedan onsdagens morgon .."

".. uppskjutet, eftersom .."

".. tills vidare .."

".. hopp om .."

Sedan sprak. Vi lät våra egna ord vänta länge, för att inte riskera något. Sedan satte vi oss runt bordet. Radions luftburna myrkrig fick pågå i bakgrunden, i fall att. Jag frågade vad de hann höra.

"Vapenvila," sade Jeanette.

Det var en sådan situation när man inte vågade hoppas. Vilket egentligen är ett märkligt tillstånd; vad är det värsta som kan hända om man vågar hoppas?

Vi stirrade ut på punkter. Jag tänkte på mor, igen. Hade hon stannat, hade hon försökt ge sig av? Hade någon hämtat henne? Fanns det tid att ta bilen? Fanns det bensin nog?

"Vi vet egentligen inte," sade Caroline till mig. "Vi får vänta och se. Är det som de säger borde det komma fler meddelanden."

"Jag tänkte på mor. Det kanske vore läge att ta bilen och hämta henne."

De andra tittade på mig med bedjande blickar, som hundar vid ett bord.

"Vad? Varför inte? Ni kan sitta här och vänta."

"Jens, du vet inte hur det ser ut där nere. Vad som hunnit hända. Hur folk är."

Folk som krälade över andra för att nå den sista droppen vatten.

Folk som inte lät andra folk komma in.

Folk som vi.

Skulle jag sitta kvar och vara rädd för att träffa folk som agerade precis som jag skulle gjort om jag stannat? Om jag inte råkat känna Jeanette? Skulle jag låta alla få rätt?

Vi sa vissa saker som om det inte var underligt. Eller fel. Jag började bli less på det.

"Om hon lever, och det finns en chans, kommer jag inte klara av att leva utan att ha tagit den. Ni får sitta här om ni vill, jag tror vi kan bättre."

Caroline skruvade på sig. "Jens, jag kan inte låta dig åka." Marco vred snabbt sitt huvud mot henne, något förvånad. Hon fortsatte med tung röst. "Om du inte kommer tillbaka... jag måste ha dig här." Hade det funnits stråkar i rummet hade någon varit tvungen att spela på dem. Åh, dramat. De stora orden. Men de hade tappat sin lyster, så mycket började bli klart. Vi hade ropat varg. Men jag visste att jag skulle åka, jag visste att jag hade rätt. Det låg innerst, bland självklarheterna. Jag vet att vi är mer. Vi måste vara mer. Vi måste vara mer. Det kunde inte vara vårt fel.

Jag satte mig på golvet.

/Kräländes

Någonstans utanför Aniara fanns en ugglan. Den räknade vare sig ord eller minuter. Den letade vanligtvis efter sorkar och möss att äta, men just nu bara satt den och tittade. Den såg mest grenar, barrlösa och torra. Grå himmel. Orörliga stod träden i vägen och väntade. De stirrade också, en gammal människas långsamt bortfallande blick, tom och djup. Under ugglan krälade ropen från de tusentals som letade efter en plats att vara säkra på. Efter att ha växt upp med tron att det fanns något som skyddade dem fann de ingen ro i att det inte stämde. Någonstans borde någon ha gjort något. En världsförälder som tog dem i vaggande armar, vidare. Gud, kanske någon skulle säga igen. Gud under översvämningen. Gud under torkan. Gud under orkanerna, vulkanutbrotten och kärnvapnen. Ja, Gud. De som sade Gud, sade de att människan var ändhållsplatsen och fullbordandet och slutet? Att kärleken var Gud, den räddade allt, och det fanns hos människan där vi levde våra liv, där vi jagade våra drömmar? Kräländes under ugglan steg ropen sig högre, medan platserna i skyddsrummen stängdes mellan deras fingrar.

/Om den hinna som möjligen inte skyddar våra liv från tragedi

Någon har kallat havet för en blind härskare som inte märker de skepp som hoppfullt seglar på dess topp. Havet kan svälja eller låta passera utan eftertanke. Lämnad i havets nyckfullhet är människan en encellig varelse som ålar sig fram på en asfalterad väg. Så ingen borde bli förvånad.

Man kan också åberopa det absurda i varandet, över själva existerandet. Med matematiskt precision kan en man i vit rock säga att det är stört omöjligt att vi finns till. Och i och med de orden borde det få fortsätta så - på tå på den låga sannolikhetens trådsmla trapetser. Naivt och drömmande.

/01988-02107

Att ge upp drömmar var på många sätt som att kasta ett gammalt gosedjur. Man vet att det larvigt, men det är ändå så starka känslor att det verkligen gör ont. Det blir en liten symbol för att saker inte varar för evigt.

Jag trodde jag ville bli musiker. Sova på golv, sova i bilar, svettas. Verkligheten kom ikapp någonstans, trots att jag försökte fäkta bort den. Det nyktra uppvaknandet var att långsamt stiga upp över ytan och se klart. Jag gillade ju inte ens att sova borta en natt. Och jag fick ont i ryggen av att åka bil.

Men utan drömmen var jag utan syfte igen. Vi skapar dem, mål, drömmar, för att få någon mening. Att släppa dem och utelämna sig åt det andra, det anses som att ge upp. Rädslan låg väl i att inte hitta något annat. Och det tog tid. År.

Lösningen fick bli att det jag gör, det lever vidare genom andra. Mina barn, förhoppningsvis. Nu var ju situationen med Caroline som den var, men det visste jag inte då, och det fanns ju alltid möjligheten att adoptera. Det behövde med nödvändighet inte vara mina gener som gick vidare, utan mer jag, på något sätt. Mina idéer, tankar. Jag brukade tänka på mig själv som en ihopsmältning av alla mina morfarsfädrar och farmorsfädrar och allt däremellan. Det var en trevlig tanke, för den skänkte mig hopp.

Men verkligheten kom ikapp någonstans.

Lösningen?

Jag vet verkligen, verkligen inte.

Syftet?

Ja... säg det.

/Sanning och konsekvens

Det gick några dagar. Jag kom inte iväg. Det slöt sig något runt Aniara, vi levde i en söndagseftermiddag. Tittade på DVDer, åt. Maria gav till och med upp träningen efter ett tag. Marco verkade sluta prata alls, vilket kanske var den största förändringen. Vi hjälptes alla åt med Elliot, att leka. Han frågade när vi skulle åka hem, och om vi inte skulle åka och handla snart.

Det var som att ta sig upp på morgonen, de dagarna då minsta lilla muskelrörelse krävde viljestyrka.

Vi var samlade kring TVn när regnet började falla. Likt i en kärleksakt började det långsamt men övertygande. Även fast vi satt inomhus sköljde det över oss; rensade bort de bojor den senaste tiden smidigt kring våra kroppar. Elliot var snabbt upp på knä mot fönstret och tittade, och vi andra följde snabbt efter. Bakom oss fortsatte handlingen i en amerikansk komedi, men proportionerna av uppmärksamhet rätades ut och vi såg i stället på det som verkligen fanns.

Jag tog av mig tröjan och sprang ut. Snabbt blev marken lerig och jag sjönk ner någon centimeter i varje steg. Jag blundade och lät vattnet slå mot ansiktet. Det intensifierades hastigt, tills det nästan kändes som piskrapp. Belönande sådana, som antingen gav mig frihet eller bara känslan av det. Jag kunde springa hur långt som helst. De andra följde snabbt efter, och det tog inte lång tid förrän vi nakna sprang omkring på gården framför observatoriet. Marco gjorde det första skriket, någonstans mellan förtvivlan och glädje.

Jag kände en hand mot min axel bakifrån. Carolines leende väntade mig, och hela min kropp darrade. Vattnet strömmande ner från hennes ansikte till hennes bröst, till hennes mage, till hennes ben. Jag drog henne till mig och kysste henne på ett sätt som inte var långt från att börja regelrätt äta henne. I en annan tid hade vi oroat oss för vem som hade tagit fram kameran. I den här tiden spelade inget som helst någon som helst roll. Inget

utom vi, vattnet och leran.

Vi kom in. Handdukar och vin. Vi satt på golvet på ovanvåningen, i det som var både hall och bibliotek. Samtal fördes, sådana utan innehåll, vi ville bara ha något av varandra. Marco tittade flera gånger in i mina ögon och bara log, och jag förstod vad han försökte säga.

Jag gick ner för att hämta lite av den mat vi lämnat, och Maria följde mig. Hon tystnade så fort vi började gå ner för trappen, men verkade ändå ivrig genom att ta snabba steg. Vi kom in i köket, och hon stängde dörren bakom oss. Hon gick sedan snabbt till dörren som ledde till vardagsrummet... och stängde den också.

Jag visste förstås, men det här var en sådan situation där man låtsas att man inte vet till det blir absolut nödvändigt att göra annat.

Hon tittade på mig, och började ta av sig den tjocktröja hon dragit på sig när vi kom in från regnet. När den var av stirrade hon fortfarande in i mina ögon. Jag förstod, låtsades som jag inte förstod, och stod förstummad. Hon log, en fångvaktares leende.

"Det är dags," sade hon.

"... nej," var allt jag fick ur mig.

"Vad har vi att förlora? Det handlar om dagar."

"Det tror jag inte, och det spelar ingen roll."

Hon bistrade till något och började gå fram mot mig. "Skärp dig."

"Vadå?" Jag backade. "Jag tänker inte. Stanna."

Malin stannade mindre än en armlängd från mig. Jag kunde känna hennes svettdoft. Inuti mig: en puls, med en ostadig, hård rytm. Den sade "Vi ska ändå dö," samtidigt som henne. Jag försökte svälja pulsen och misslyckades.

"Varför tror du vi är här? Varför all sprit, varför alla tårter, varför har du inte rakat dig än?"

Vill du verkligen inte göra det bästa av det här?"

Jag hade många bra svar, men all min kraft gick åt att hålla händerna där de var.

"Tänk på stackars mig..." sade hon, och log så där igen. Mina vampyrtänder växte, allt jag såg var ådror.

"Aldrig." Utan att övertyga.

"Jo, visst." Med ett steg fram.

"Nej." För fler stavelser var inte möjligt.

Hennes händer på min bröstorg. Hon gjorde ett läte ifrån sig, det var knappt mänskligt. Som en frustrerad utandning och ett rovdjurs morr i samma utandning. Jag slog bort händerna, och backade, upp mot kylskåpet.

"Jag hörde vad du gjorde med Caroline igår natt. Jag vill ha det. Och jag vill ha det nu. Nu är det du som skärper till dig, och släpper loss." Hon sa de fyra orden igen, och gjorde ett nytt utfall.

Mina tankar började spinna, och en stunds klarhet lät mig hålla henne borta ytterligare en gång. "Igår natt? Jag stannade sist vid filmen, och somnade i soffan."

Malins förvåning, och sedan leendet. "Då har i alla fall hon förstått varför vi är här."

Jag föll djupt.

/Frälsarkransen

Vad är ett löfte värt?

När det väl är brutet... vad finns kvar?

Inget lagligt bindande dokument, där skadestånd utlovas.

Enbart en viss skam, som ändå är mindre än akten själv.

Ett löfte är inget värt.

Ett löfte är inget värt.

/Så har det alltid varit

Regnet var väl inte särskilt lockande längre, när vi åter stod på gården. Valet av scen kunde

varit mindre dramatisk, jag medger det. Någonstans hade min fäbless för den här typen av händelser tagit överhand: jag kunde ibland njuta av tragedier när de spelades väl ut.

Det var natt, men ljus. Ovanför trallen sken en lampa på oss.

Han öppnade med en fnysning och ett leende.

"Hur fan kunde du?"

"Vad spelar det för roll?"

"Det spelar all roll. Hur kan du medverka till att kasta inte bara ett äktenskap, utan en vänskap, allt på samma natt, hur kan du medverka i det?"

(Efteråt ångrade jag den här formuleringen.)

"Det var inget särskilt. Du låg och sov på soffan, vi kysstes."

Jag tappade ord. Han tvingade mig att åter igen spela upp samma scen framför mina ögon som när Malin berättade. Låten. Jag rös, som om kroppen helst skulle vilja vrida sig ur sig själv för att slippa. Nu började tårarna komma, jag darrade igen, och fick inte in hela andetag.

"Hur fan?"

Och där hände något hos honom. Hans tidigare raka rygg sjönk ihop något, hans ögon blev större. Samma blick Jeanette fick sena kvällar, efter han råkat säga något dumt.

"Jag visste inte... vi tänkte inte. Som med allt annat, vi har väl släppt lite på rätt och fel här ute. Du vet själv. Vad gjorde vi för några timmar sen egentligen? Vi skulle aldrig gjort sånt annars."

"Men vi kanske borde ha." Det var fel att fokusera på det, men skönt att låta tankar nudda vid något annat. Ett ögonblicks fristad.

"Tycker du?"

"Hur länge har du velat ha henne?"

"Inte alls. Det var inte så. Jag har inte gått och trånat, det bara blev."

Åter igen kom rysningen till mig, ett kallt svärd från bröstkorgen och neråt, ryggraden. Svag vacklade jag i leran. På ett särskilt sätt bröt känslorna den tystnad gården annars bar på, mina egna tankar surrade, muttrade, skrek.

"Varför... varför inte Malin?"

Han öppnade munnen något, flackade med blicken. Han hade inget bra svar, så jag kunde lika gärna avbryta.

"Det hade ju varit smidigare för alla inblandade."

En tom, rak blick till svar.

"Jeanette då? Vet hon?"

"Kanske. Vet inte."

Han var barnet som hade pallat äpplen, jag var modern som avgjorde hur länge jag skulle låsa in ett Playstation.

Vi hade väl inget mer att säga, och jag tyckte det började bli kallt. Precis som i allt annat behövs pauser. Men vi hade ingenstans att fly.

"Vi ska ju ändå dö."

Jag försökte få in luft i lungorna. Käken spände och darrade, hotade att lossna eller spricka.

"Så har det ju alltid varit, Marco."

/Tack, förlåt

Vi satt på ovanvåningen och väntade på Marco och Jens. Jag började känna mig dåsig, och ville helst av allt bara gå och lägga mig. Men inte utan honom. Jeanette och Malin pratade om vad de skulle ta från olika butiker om de fick chansen, nu när ingen övervakade dem.

"Men skulle det vara någon mening att ha dem? Om ingen ser, alltså."

"Vadå, du kan väl visa för oss? Vi kan ha catwalk här. Jag är Tyra."

Malin putade med läpparna och sänkte huvudet, tittade upp under ögonbrynen. De hade

börjat växa ut, hon såg mer manlig ut.

Trappsteg. Marcos huvud syntes.

"Hur gick det, älskling? Kom och sätt dig."

Marco hängde med huvudet, flera hundra hakor. Ögonen blickade ner, nästan bakom kroppen.

"Jag tror Jens åker nu."

Vi, i samma förvånade min. Jeanette först ut med orden. "Åker? Var? Varför?"

"Det hände en grej."

Längst bort i mitt huvud fanns en tanke, men jag höll den borta. Men vad skulle jag säga?

"Drama queen," skrattade Malin. "Han ångrar sig nog. Kommer du inte ihåg när han alltid gjorde slut med dig Caroline? Han kunde hålla sig max två timmar."

"Men varför skulle han? Vad är han sur över?"

"Vi bråkade om en grej," sade Marco och signalerade tyvärr inte tillräckligt mycket att han inte ville att någon skulle fråga mer. Om man med någon menar Jeanette. Om han ens insåg att han borde signalerat något. Jag äcklades när jag tittade på honom, blekfet och gammal.

"Vad har hänt," undrade Jeanette föga oväntat. Och Marco berättade. Jag minns inget av hur han sade det, jag minns bara att jag ville kasta mig ut från närmsta fönster och springa ut i skogen. Hon tittade inte på mig, inte ens efter att hon var klar. Hon ställde ner sitt vinglas och gick ner på nedervåningen, utan ord.

Någonstans sprakade en radio och vi önskade nästan att den inte gjort det.

"Så har det ju alltid varit."